

Kielce, dnia 12-08-2024

Znak:PNK.I.4131.114.2024

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr V/32/2024 Rady Powiatu Kazimierskiego z dnia 19 lipca 2024 roku *w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie umowy bezpłatnego użyczenia lokalu biurowego dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej w całości.*

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 19 lipca 2024 roku Rada Powiatu Kazimierskiego podjęła uchwałę Nr V/32/2024 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy bezpłatnego użyczenia lokalu biurowego dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej. Uchwała została przekazana do Wojewody Świętokrzyskiego w dniu 25 lipca 2024 roku. W dniu 30 lipca 2024 roku Wojewoda zawiadomił Przewodniczącego Rady o wszczęciu postępowania nadzorczego oraz wyznaczył termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień w sprawie. Wyjaśnienia zostały złożone w terminie.

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Powiatu Kazimierskiego wyraziła zgodę na oddanie w nieodpłatne użyczenie Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej pomieszczenia biurowego z przeznaczeniem na Ośrodek Interwencji Kryzysowej na okres 10 lat z pominięciem trybu przetargowego. Uchwała została podjęta na podstawie przepisów art. 12 pkt 8 lit. a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107 – dalej jako u.s.p.) oraz 13 ust. 1, art. 25b i art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t. jedn. Dz. U. 2023, poz. 344 ze zm. – dalej jako u.g.n.).

Stosownie do treści przepisu art. 12 pkt 8 lit. a u.s.p. do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych powiatu dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady powiatu jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad zarząd może dokonywać tych czynności

wyłącznie za zgodą rady powiatu. Przepisy art. 13 ust. 1, art. 25b i art. 37 ust. 4 u.g.n. stanowią odpowiednio że, z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z ustaw, nieruchomości mogą być przedmiotem obrotu. W szczególności nieruchomości mogą być przedmiotem sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste, w najem lub dzierżawę, użyczenia, oddania w trwały zarząd, a także mogą być obciążane ograniczonymi prawami rzeczowymi, wnoszone jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek, przekazywane jako wyposażenie tworzonych przedsiębiorstw państwowych oraz jako majątek tworzonych fundacji. Powiatowym zasobem nieruchomości gospodaruje zarząd powiatu. Zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu. Wojewoda albo odpowiednia rada lub sejmik mogą wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów.

Jak podkreśla się w orzecznictwie sądów administracyjnych, z uwagi na brak domniemania kompetencji w ramach ustawy o samorządzie powiatowym, rada powiatu nie może przejąć do swojego rozpoznania wszelkich zadań organu wykonawczego, które w przepisach nie zostały zastrzeżone do wyłącznej właściwości tego organu. Przepis art. 12 pkt 8 lit. a u.s.p. wprowadza wyjątek od generalnej zasady wyrażonej w art. 32 ust. 2 pkt 3 u.s.p., według której do zadań zarządu powiatu należy w szczególności gospodarowanie mieniem powiatu. Podobne uregulowanie zawiera przepis art. 11 ust. 1 u.g.n., stanowiący że, z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z przepisów tej ustawy oraz odrębnych ustaw, organami reprezentującymi jednostki samorządu terytorialnego są ich organy wykonawcze. W konsekwencji należy przyjąć, że do organu wykonawczego powiatu należy bieżące gospodarowanie mieniem powiatu, rozumiane jako podejmowanie czynności faktycznych i prawnych w imieniu i na rzecz powiatu, zaś organ stanowiący powiatu decyduje jedynie w zakresie spraw bezpośrednio przekazanych mu przez przepisy ustaw. Rada powiatu nie może podejmować czynności, które należą do sfery wykonawczej, gdyż byłoby to naruszeniem konstytucyjnej zasady podziału organów jednostek samorządu terytorialnego na wykonawcze i stanowiące. Skoro więc przepis art. 12 ust. 8 lit. a u.s.p. nie upoważnia rady powiatu do wyrażenia zgody na oddanie nieruchomości powiatowej w użyczenie, to wyrażenie takiej zgody znajduje się poza delegacją ustawową zawartą w tym przepisie. W konsekwencji, przepis art. 12 ust. 8 lit. a u.s.p. nie może stanowić podstawy do podjęcia przez radę powiatu uchwały w sprawie wyrażenia zgody na użyczenie nieruchomości. Ma on bowiem zastosowanie tylko do czynności prawnych w nim imiennie wskazanych (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 25 kwietnia 2019 roku, sygn. akt: II SA/Op 96/19, zob. też wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 4 grudnia 2019 roku, sygn. akt: II SA/Gl 49/09).

Organ nadzoru podziela powyższy w całości pogląd wskazując dodatkowo, że w powołanym w podstawie prawnej analizowanej uchwały przepisie art. 37 ust. 4 u.g.n. również nie przewidziano dla rady powiatu kompetencji w zakresie udzielania zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy użyczenia. Przepis ten odnosi się bowiem wyłącznie do umów użytkowania, najmu oraz dzierżawy, stanowiących odmienne od użyczenia tytuły prawne do nieruchomości.

Do istotnych naruszeń, przemawiających za nieważnością uchwały, zalicza się naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię, a także przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (zob. m.in. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 września 2017 roku, sygn. akt: I OSK 124/17, oraz z dnia 22 września 2020 roku, sygn. akt: I OSK 435/20). Mając na względzie powyższe należało stwierdzić nieważność uchwały Nr V/32/2024 Rady Powiatu Kazimierskiego z dnia 19 lipca 2024 roku w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie umowy bezpłatnego użyczenia lokalu biurowego dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej w całości jako podjętej z istotnym naruszeniem przepisu art. 12 pkt 8 lit. a u.s.p. oraz art. 25b i art. 37 ust. 4 u.g.n.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego - w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski